

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

לפני כבוד השופט רחמים כהן

תובע

פרופ' אמיר חצרוני
ע"י ב"כ עוה"ד יהונתן קלינגר

נגד

פייסבוק אירלנד (Facebook Ireland Limited)
ע"י ב"כ עוה"ד יעקב שרביט, שי כגן ומעין שגיא

נתבעת

פסק דין

התובע ניהל חשבון על גבי פלטפורמת הרשת החברתית "פייסבוק", שמנהלת הנתבעת (להלן – **חשבון פייסבוק** או **החשבון**). התובע פרסם בחשבון הפייסבוק שלו תכנים שונים ובכלל זה תכנים אשר לגביהם קיבלה הנתבעת דיווחים ותלונות ממשתמשי פייסבוק. בעקבות אותם דיווחים ותלונות, ביום 23.04.2018, חסמה הנתבעת את חשבון הפייסבוק של התובע.

עניינה של תובענה זו בטענת התובע, שחסימת החשבון נעשתה שלא כדין. התובע עותר להשבת החשבון על כל תכניו ולתשלום בגין נזקים שנגרמו לו, לטענתו, בשל חסימת החשבון.

הפרסומים והתכנים שבמחלוקת

חסימת חשבון הפייסבוק של התובע נעשתה על רקע תכנים שונים שפרסם התובע בחשבון (להלן – **פוסטים**) ואשר, לטענת הנתבעת, מפריס את תנאי השימוש וכללי הקהילה של פייסבוק. להלן מספר דוגמאות מבין התכנים האמורים:

בפוסט מיום 28.12.2017, הכולל סרטון וידאו, ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"...התמקדתי במאבק עם הפמי-נאציות. בשנים האחרונות קצת ירדתי מהן, גם כי יש זונות גדולות יותר כמו המתנחלים והחרדים... מעולם לא יצא לי לדבר עם מתנחל שהוא בן אדם ולא כובש אכזר. חוץ מזה, גם לא הכי מתאים לי להזדהות עם גברים דוסיים שמטרידים מינית..." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 140, הדגשות הוספו).

בפוסט מיום 13.3.2018 ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"את המחלוקת על גורלם של הכושו-נים מאפריקה שהתנחלו בדרום תל אביב אסור לראות כוויכוח מוסרי, כי מה שעומד על הפרק זה לא מוסר אלא כינים ועגבת... מהצד השני עומד רוב הציבור הישראלי, אנשים שאולי מצביעים לליכוד ולא מאמינים בפסיכומטרי... אנשים כאלה מעדיפים באופן טבעי שהכינים והעגבת והאריתראים יישארו באפריקה – כי זה מקומם הטבעי. הם לא רוצים לראות את הדרום היפהפה של העיר העברית הלבנה הראשונה הופך לבירה בלתי מוכרת של כינים שחורות. זה מקרה נדיר שבו אני הולך עם הרוב הציוני – כי הרוב צודק... לא הייתי רוצה כינים בשיער מוש כמו שלי, אפילו אם האלטרנטיבה היא שכמה כושו-נים ימותו מרעב ביבשת השחורה..." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 215, הדגשות הוספו).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

בפוסט מיום 13.3.2018 ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"אחרי שחמישה (!!) פוסטים שלי צונזרו ביום אחד – הגיע הזמן לומר את הברור מכל: כו-שי מאריתאירה איננו זהה ליהודי מפולניה: לא בצבע, לא באוכל, וגם לא בכינים. זה כמו בן לא אומר שהכו-שי איננו בחור נחמד כשהוא לא רעב לבננה, או שאין לו פוטנציאל לסיים בהצלחה תואר ראשון בלי פסיכומטרי במכללת סמי שום כלום, אבל זה כן אומר שמקומו באפריקה עם אחיו הכו-שי. הוא איננו זכאי לדרכון בורדו יוקרתי, ואפילו מדורם תל אביב צריך וכדאי לגרש אותו חזרה למולדתו. אילו הייתי במקומו, הייתי שמח אם היו מרססים אותי ב-DDT לפני שמעלים אותי על הרפסודה כדי למנוע גזזת, אבל זו כבר החלטה של הכו-שי..." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 148, הדגשות הוספו).

בפוסט מיום 26.3.2018 ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"...אני מבקש ממר צוקרברג, מכל עובדי פייסבוק ישראל, פייסבוק אירלנד ואפילו פייסבוק איי הבתולה – סליחה על שפה ושם כתבתי את האמת על הדמיון בין עדות המזרח לשימפנזים... על נשים ממצעד השרמוטות שאין להן מה לקנות בקסטרו ואפילו אינסטלטורים עם חריץ מסרבים לעשות להן טובה, על מתנחלים כובשים וחיילים רוצחים, על הומואים שמתעקשים להיכנס מאחור גם כשפנוי מקדימה, ועל עוד מגזרים נקלים ואוטיסטים עם צרכים מיוחדים שמקומם במקרה הטוב בבית הקברות. אתם מחקתם אותי בצדק, וצינזרתם פוסטים שלי כדת וכדין. אני רוצה לומר לכם תודה מעומק הלב שלי מדתם אותי לקח. רק בזכותכם הבנתי שחופש ביטוי זה לא הזכות לומר בקול רם מה שאני חושב אלא החובה לחוש את מה שנעים לשמוע..." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 136, הדגשות הוספו).

בפוסט מיום 27.3.2018, הכולל סרטון וידאו, ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"...אני רוצה להודות שוב למרק צוקרברג ולכל עובדי פייסבוק... שעושים לילות כימים במחיקת פוסטים שלי בעקבות הלשנות של יהו-דו-נים - חלקם כאלה שהיטלו לא הגיע אליהם כי הם גרו באפריקה והוא עבד באירופה וחלקם כאלה שהוא פשוט פיספס, כי גם מכונה גרמנית משוכללת מפספסת פה ושם. בסרטון שצונזר אני משרטט את חזונו לישראל לבנה כמו שלג – ללא כו-שו-נים, ללא צ'ח-צ'חים, ובכלל בלי אנשים שלא עברו בהצלחה ריסוס יעיל נגד גזזת..." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 144, הדגשות הוספו).

בפוסט מיום 1.4.2018 ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"...אבל לשם שינוי אני רוצה לדבר דווקא על הבעיות של גרמניה בפרט ואירופה בכלל. בכל ביקור שלי בברלין אני רואה פחות לבן ויותר שחור. כאירופאי גאה, אני מתבייש שאנחנו נותנים לשחור הזה להיכנס. למרות שמקומי הטבעי באפריקה על העץ או ברפסודה ביים... כל כך לזהות אותן. ובכל זאת לא מגרשים אותן לארצן. כואב הלב שהעם הגרמני המפואר, שלימד את העולם איך עושים סלקציה, נתקע עם סוג ב. דווקא בתחום הזה יש לגרמנים מה ללמוד מאיתנו. אבל חבל שאנחנו מסתפקים בגירוש אריתראים ונותנים דירות עמידר משופצות עם ריצוף דמוי גרניט פורצלן לאתיופים..." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 183, הדגשות הוספו).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

בפוסט מיום 5.4.2018 ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"למה אשכנזים לבנים בריאים בגופם תורמים פתאום לקרן החדשה לישראל? ברור שמדובר במעשה לא רציונלי, כי הכסף ילך ל'פליטים' שחומים חסרי בית שסובלים מסיפיליס וגם מפסוריאזיס. הטעות היא שאנחנו מייחסים לאדם בכלל ולאשכנזי הלבן בפרט – יותר מדי רציונליות, אם היינו אשכנזים רציונליים, לא היינו מביאים ממרוקו על חשבוננו את כפויי הטובה... אם היינו רציונליים – היינו אומרים כן לאינקוויזיציה עוד במאה ה-15 והיום היינו גרים בסתלבט בטירה בארוקית... אני אדם רציונלי, אבל לא כל האשכנזים רציונליים כמוני..." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 161, הדגשות הוספו).

בפוסט מיום 9.4.2018 ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"...פייגלה שהעיד על עצמו ככזה (כי הוא הבין שאפילו ילדים מרוקאים טעונו טיפוח מירוחם רואים מרחוק שהוא מתרומם) דרש וקיבל הנחה של לא מפחות מ-20%..." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 134, הדגשה הוספה).

בפוסט מיום 14.4.2018 ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"לכבוד יום העצמאות המתקרב אני מתחיל בסדרת פוסטים על ישראלים אמיצים שהצליחו כנגד הסיכויים להפוך לימונים ללימונדה. הראשון בסדרה הוא חברי התימני אלון. כבר המוצא מלמד על נקודת הפתיחה הנמוכה. ההמשך לא היה טוב יותר. אלון גדל בעיר הפיתוח המכוערת יהוד... רק כששירת ביחידה מובחרת בצבא הכיבוש נפל לו האסימון, והוא הבין שרק פרענקים עם שכל ברגל כמו אלאור עזריה מגיעים לאורגזמה מלהרוג ערבים ושאין מצב שאשכנזי תרבותי שמנגן כינור ומדבר גרמנית שוטפת יאמץ מרצונו תימני שדופק על פחים ומגמגם באנגלית – זה עוד לפני שמדברים על הצבע הבעייתי... אלון הבין סוף סוף שהדרך הנכונה בחיים זה להתבולל ו"לתפוס אירופה" – אבל איך "תופסים אירופה" כשהדרכון הזר הכי יוקרתי שאתה יכול לקבל הוא דרכון תימני? התשובה היא כמובן פרויקט תגלית. אני מעריך את אלון בגלל שהוא לא מחמיץ בדל הזדמנות להתחיל עם בחורות מתגלית – אפילו אם אין להן מה לקנות בקסטרו. אמנם הוא עדיין לא הצליח להשחיל אירופה... בתמונה: אני ואלון בכותל. ברקע כוסיות שוות מתגלית." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת, בעמ' 132, הדגשות הוספו).

בפוסט מיום 17.4.2018 ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"ישנן ערי פיתוח גרועות יותר ומזעזעות פחות, אבל קרית מלאכי יש רק אחת. אני מדבר כמובן על בירת האדולן של ישראל, שקיבצה אליה נרקומנים, אלכוהוליסטים, חבד"ניקים ועברייני מין מכל רחבי העולם השלישי: מרוקו, הודו, פרס, גרוזיה, קווקז, וכמובן גם אתיופיה... בקרית מלאכי אפשר למצוא המון מעצבי שיער איכותיים בזכות האתיופים שחזקים בצמות. אגב, האפרו מבלבל וגם אני כמעט התקשרתי למשטרת ההגירה לדווח שראיתי כו-שים שברחו ממתקן סהרונים מסתובבים חופשי... אבל אלו כמובן כו-שים טובים עם סבתא יהודיה. לכן, במקום להעלות אותם על רפסודה נותנים להם כסף לדירת עמידר והם מבזבזים את הכסף על וודקה ונערות ליווי – כמנהג אבותיהם מימים ימימה... אפשר לסכם ולומר שאם אשקלון מייצגת את הפשטות והתמימות, ולאשדוד יש טעם של בריונות, קרית מלאכי היא סתם מזבלה אנושית מהסוג שאפשר למצוא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

בכמויות בבנגלדש. בכל זאת, אפילו אם נולדתם בקרית מלאכי למשפחה מרובת ילדים שלא מאמינה בפסיכומטרי עם אבא מוסכניק בחובות ואמא עקרת בית אישה מוכה – לא הכל אבוד... למי שתוהה לאן נעלמו הפוסטים שלי על אשדוד ואשקלון – התשובה היא שבפייסבוק לא שמים לב אם התלונות על 'גזענות' מגיעות מקופים בוגרי מכללה או מבני אדם, כי הפערים באמת קטנים ובזמן האחרון יש מגמה של התחשבות בחיות." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 156, הדגשות הוספו).

בפוסט מיום 22.4.2018 ניתן למצוא את התכנים והביטויים הבאים:

"... היא שמאלנית יפת נפש שמרחמת על יצורים שחורים מסוכנים שמקומם הטבעי באפריקה על העץ. אני נגעל מאנשים כמוה, שלא מבינים ששחורים עם כינים זה מפגע בריאותי..." (נספח 5 לתצהיר הנתבעת בעמ' 150).

לצד הפוסטים האמורים, התובע פרסם פוסטים נוספים המכילים תוכן דומה. עניינה של התובענה בכ- 69 פוסטים שהתובע פרסם ואשר בגינם החליטה הנתבעת לחסום את חשבוננו של התובע. אין מחלוקת, כי התובע פרסם את הפוסטים. המחלוקת היא באשר למהותם וטיבם של הפוסטים, ובשאלה – האם חסימת החשבון על ידי הנתבעת בשל אותם פוסטים הייתה כדין אם לאו.

תמצית טענות התובע

הנתבעת חסמה את חשבון הפייסבוק של התובע מבלי שנתנה לו התראה מראש, מבלי שסיפקה לו מענה לשאלה, מדוע עשתה כן, מבלי שנתנה לו הזדמנות ראויה לתקן את דרכו ואף מבלי שנתנה לו אפשרות בפועל לערער על החלטה זו.

כאשר הנתבעת סבורה, כי פרסום מסוים אינו לרוחה מטעמים אשר מוסווים כ"הגנה על משתמשי הפלטפורמה" או כאשר האלגוריתם שלה מזהה מילים חוקיות לחלוטין אך בעלות אוריינטציה שאינה politically correct כגון "כושי" היא פשוט חוסמת את המשתמשים שלה, בין אם לזמן קצוב, קצר ובין אם לנצח.

חופש ביטוי נבחן, כידוע, ביכולת להכיל אמירות שנויות במחלוקת ובמיוחד בגוף כמו פייסבוק, שחולש על שוק הדעות כמונופול. הנתבעת היא בגדר "לוח מודעות" ותו לא; אין לה כל סמכות לתפקד כצנזור אידיאולוגי חד צדדי.

לטענת התובע, הוא כלל לא הפר את תנאי השימוש וכללי הקהילה של פייסבוק. התובע מציג את דעותיו בחשבון הפייסבוק כדמות סאטירית, הומוריסטית בעלת עמדות שנויות במחלוקת. הנתבעת לא טרחה לשקול, האם מדובר בהומור וסאטירה ומחקה לתובע פוסטים שונים שפרסם בחשבוננו. לאחר מספר מחיקות, וללא שהיא מבהירה לו מה היו התכנים שנמחקו ומה הייתה סיבת המחיקה, הנתבעת פשוט החליטה לחסום את חשבון התובע ולסיים את ההתקשרות החוזית עימו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

בהתחשב בכך, שהנתבעת היא זו שקובעת את כללי ההתקשרות החוזית, הנתבעת התנהלה שלא בתום לב ומתוך רצון לסכל את החזרת החשבון של התובע, בכל אמצעי אפשרי. לטענת התובע, הנתבעת סיימה את ההתקשרות החוזית ללא התראה מראש וללא שהתובע הפר את ההסכם, ולכל הפחות, לא ביצע הפרה יסודית שאינה ניתנת לתיקון. מלבד עילת התביעה החוזית, התנהלות הנתבעת מקימה לתובע עילות תביעה נוספות שעניינן בעוולות של הפרת זכויות יוצרים, עוולה לפי חוק המחשבים, וכך עוולה של עשיית עושר ולא במשפט.

התובע מבקש את השבת חשבון הפייסבוק שלו ופרטים אודות המידע שגרם לחסימתו. מטרתה המוצהרת של התובענה היא "לאתר את בני העוולה שגרמו לאבדן החשבון, ככל הנראה מתוך נקמנות אישית או עוינות אידאולוגית, ולחייבם לתת את הדין". לטענתו, גם אם הפר את תנאי השימוש וכללי הקהילה של פייסבוק ואף אם ההתראה שנתנה לו הנתבעת (לטענתה) הייתה כדין, "ההרחקה למשך שנתיים הייתה, ללא כל ספק, עונש מספיק עבור התנהגות שלא הייתה לטעמה של הנתבעת, בין אם התנהגות זו הייתה כדין ובין אם לאו." (דברי פתיחה בסיכומי התובע). התובע מוסיף, כי גם אם בית המשפט יפסוק כי הייתה הפרה מצידו ואין זה ראוי להשיב לו את הגישה לחשבון, הרי שההגינות הבסיסית המתחייבת, היא להעביר עותק מכל החומרים של התובע לידי.

נוסף על כך, התובע תובע את נזקיו עקב חסימת החשבון וזאת בגין: אובדן הזמן שהשקיע בנייה ותחזוקת חשבון הפייסבוק שלו; הרווחים שהצמיחה הנתבעת כתוצאה מהשימוש בתוכן שהתובע יצר; הרווחים שהצמיחה הנתבעת כתוצאה מהשימוש בשמו של התובע, דמותו וכינויו; הנזק שנגרם לתובע "מאובדן הבמה העיתידית", והקטנת החשיפה שלו לציבור אוהדיו המוצהר; אובדן יכולתו של התובע להגיב על מעשי עוולה של אחרים.

תמצית טענות הנתבעת

פייסבוק היא רשת חברתית המאפשרת לאנשים להתחבר ולשתף מידע עם חבריהם ובני משפחה. מטרת פייסבוק היא לתת בידי אנשים את הכוח לבנות קהילה ובסופו של דבר לקרב את העולם יחדיו באמצעות שירותי הפלטפורמה. פייסבוק היא מקום המעודד ביטוי עצמי, חיבור ושיתוף. באותה עת, פייסבוק היא מקום בו אנשים יכולים וצריכים להרגיש רצויים ובטוחים. זו הסיבה שבגינה קיימים תנאי שימוש וכללים כנגד בריונות, הטרדה, איומים וכפי שרלוונטי במיוחד לתביעה דן – ביטויי שנאה.

כתנאי לשימוש בשירותי פייסבוק כל המשתמשים מסכימים לתנאי השימוש, אשר מהווים הסכם מחייב בין הנתבעת ובין המשתמשים (Statement of Rights and Responsibilities, להלן – SRR). נוסף לתנאי השימוש, כללי הקהילה, הנזכרים מפורשות ב-SRR, קובעים באופן ברור מה המשתמשים רשאים ומה הם אינם רשאים לשתף בפייסבוק, לרבות סוגים של קטגוריות תוכן אסורות (להלן יחד – **מדיניות פייסבוק**).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

למרות שמדיניות פייסבוק מתירה לאנשים לדון ברעיונות שנויים במחלוקת, לבקר ואף לגנות, מוסדות דת או מפלגות פוליטיות, פייסבוק מציבה את הגבול כאשר המוקד עובר ליחידים או לקבוצות של אנשים. פייסבוק אינה מתירה מתקפות ישירות בהתבסס על מאפיינים מוגנים כגון גזע, מוצא אתני, מוצא לאומי, שיוך דתי, נטייה מינית, מין, זהות מגדרית, ונכויות או מחלות קשות. סוג זה של "דברי שטנה" (Hate Speech) אינו מותר משום שהוא יוצר סביבה של הפחדה ואי-הכלה – ובמקרים מסוימים מעודד אלימות ממשית בעולם האמיתי.

התובע הפר באופן חוזר ונשנה את מדיניות פייסבוק על ידי פרסום עשרות פוסטים המכילים דברי שטנה. התובע קיבל מפייסבוק הודעות רבות המיידעות אותו, שפרסומיו מפריים את מדיניותה וכי הפרות נוספות עלולות לגרום לחסימת חשבונו. למרות אזהרות אלו, התובע המשיך לפרסם תכנים המפריים באופן ישיר את מדיניות פייסבוק. לאור הפרותיו הרבות של התובע והתנהלותו הנמשכת, חשבונו נחסם.

פרסום דברי שטנה כגון אלה שפרסם התובע מהווה הפרה יסודית של ההסכם המחייב עם פייסבוק. משכך, פייסבוק הפעילה כדין את זכויותיה החוזיות כאשר חסמה את חשבונו של התובע בגין הפרות חוזרות ונשנות של האיסור בדבר "דברי שטנה". לכל הפחות, התובע התעלם מאזהרותיה של פייסבוק שאם יוסיף להפר את מדיניותה, חשבונו יחסם. התובע לא ריפא את ההפרה (ובמקום זאת המשיך להפר את מדיניותה), ובכך, נתן לפייסבוק את הזכות לחסום את חשבונו.

התובע לא הניח תשתית ראייתית לאלו מעילות התביעה, לא בכל הנוגע לעילה החוזית ולא כל שכן בנוגע ליתר העילות. כתב התביעה לא מזהה כל תוכן שכביכול מהווה "יצירה" מוגנת תחת חוק זכות יוצרים. ומשכך, התובע אינו יכול להוכיח טענה בדבר הפרה כביכול של "זכות מוסרית" שלו ביצירה בלתי מזהה. אף אילו התובע היה מזהה ומוכיח, כי יצר יצירה מוגנת בשירות פייסבוק (והוא לא), התובע אינו יכול לטעון, לא כל שכן להוכיח, כי כל יצירה מוגנת שכזו נפגמה, סולפה או שונתה כביכול על ידי פייסבוק. זאת, מאחר שפייסבוק לא "השתמשה" ביצירה כלשהי באופן שיכול לפגוע בכבוד היוצר – היא רק הסירה גישה לחשבון התובע בפייסבוק. באופן דומה, התובע לא הראה שהנתבעת הפרה את הוראות חוק הגנת הפרטיות או כי התנהלותה של פייסבוק מקימה לו עילת תביעה לפי חוק המחשבים או לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט.

דיון

ההתקשרות החוזית בין התובע לפייסבוק

תנאי השימוש של פייסבוק – ה-SSR וכללי הקהילה, המוזכרים במפורש ב-SSR, מהווים הסכם מחייב בין פייסבוק ובין המשתמשים, ובכלל זה התובע (ה-SRR), בנוסחו בעברית, כפי שעודכן ביום 30.1.2015 וכן כללי הקהילה, צורפו כנספחים 1 ו-2 לתצהיר מטעם הנתבעת). התובע אישר, כי זהו ההסכם שבו הוא התקשר עם פייסבוק, סעיף 3 לתצהיר התובע. ביום 14.7.2018 נכנסו לתוקף תנאי שימוש חדשים, שאינם רלוונטיים לתובענה זו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

סעיף 3.7 ל-SRR תחת הכותרת "בטיחות" קובע: "לא תפרסם תוכן אשר: יש בו משום דברי שטנה..."

תחת הכותרת "הגנה על זכויותיהם של אנשים אחרים" סעיף 5.1 - אוסר על פרסום תוכן הפוגע בזכויותיו של אחר. סעיף 5.2 ל-SRR מוסיף וקובע את זכותה של פייסבוק להסיר תוכן מפר: "באפשרותנו להסיר כל תוכן או מידע שאתה מפרסם בפייסבוק אם אנו סבורים שהם מפריים הצהרה זו או את המדיניות שלנו". סעיף 14 ל-SRR, שכותרתו "סיום", מורה: "אם תפר את תוכנה או רוחה של הצהרה זו, או תגרום בצורה אחרת לסיכון או לחשיפה אפשרית שלנו לתביעה משפטית, נהיה רשאים להפסיק לספק לך את כל השירותים של פייסבוק או את חלקם..."

בנוסף, כללי הקהילה, הנזכרים ב-SRR, קובעים הנחיות מפורטות בנוגע לתכנים המפורסמים על גבי הפלטפורמה ולגבי פעילות המשתמשים. כללי הקהילה מפרטים (את כללי ה-SSR) מה המשתמשים רשאים ומה הם אינם רשאים לשתף בפייסבוק, לרבות סוגים של קטגוריות תוכן אסורות. סעיף 12 לכללי הקהילה מספק מידע מפורט בדבר האיסור על פרסום דברי שטנה וקובע כדלהלן: "אנחנו אוסרים פרסום דברי שטנה בפייסבוק מפני שהדבר יוצר סביבה של הפחדה ואי-הכללה ובמקרים מסוימים הדבר עלול לקדם אלימות ממשית. אנחנו מגדירים דברי שטנה כהתקפה ישירה על אנשים על בסיס מה שאנחנו מכנים מאפיינים מוגנים - גזע, מוצא אתני, מוצא לאומי, שיוך דתי, נטייה מינית, מין, מגדר, זהות מגדרית, או נכויות ומחלות קשות. אנחנו גם מספקים הגנות מסוימות למעמד הגירה. אנחנו מגדירים תקיפה כדיבור אלים או משפיל, הכרזות של נחיתות או קריאות לאי-הכללה או לבידוד..."

תחת עקרון "ההגינות" אשר קבוע בכללי הקהילה ישנה התייחסות למצב של הפרת כללי הקהילה: "ההשלכות של הפרת כללי הקהילה שלנו משתנות בהתאם לחומרת ההפרה ולהיסטוריה של האדם בפלטפורמה. לדוגמה, אנחנו עשויים להזהיר מישהו על ההפרה הראשונה, אך אם מישהו ממשיך להפר את המדיניות שלנו, ייתכן שנגביל את יכולתו לפרסם בפייסבוק או נשבית את הפרופיל שלו. כמו כן, אנחנו עשויים להודיע לרשויות אכיפת החוק כשאנחנו מאמינים שקיימים סיכון אמתי לפגיעה פיזית או איום ישיר על ביטחון הציבור."

פייסבוק מעמידה כלי דיווח מקוונים, המאפשרים למשתמשים (ומי שאינם משתמשים) לדווח על תוכן שנוי במחלוקת, שלדעתם מפר את תנאי השימוש והמדיניות של פייסבוק. עם קבלת דיווח, צוות ייעודי בוחן את הדיווח, וכאשר הדבר נדרש אף נוקט בצעדים מתאימים (כגון הסרת התוכן המפר) (סעיפים 14-17 לתצהיר מטעם הנתבעת).

בשים לב לכללים האמורים ולמחלוקת בין הצדדים, יש לבחון את התכנים שפרסם התובע ומהותם ביחס לשאלה – האם הם מהווים דברי שטנה, באופן אשר יש בו להצדיק את חסימת חשבון הפייסבוק של התובע.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

האם התכנים שפרסם התובע הם דברי שטנה

תנאי ה-SRR וכללי הקהילה של פייסבוק אוסרים על פרסום "דברי שטנה", המוגדרים כהתקפה ישירה על אוכלוסיות מסוימות על בסיס המאפיינים המוגנים של אותן אוכלוסיות. "התקפה" מוגדרת כ"דיבור אלים או משפיל, הכרזות של נחיתות או קריאות לאי-הכללה או לבידוד".

חיזוק להגדרות אלה של פייסבוק כדברי שטנה ניתן למצוא במחקרן של רותם מדזיני וד"ר תהילה שורף אלטשולר ("Dealing with Hate Speech on Social Media" (Yad Vashem & The Israel Democracy Institute, Policy Paper E12, 2019). המחקר בוחן את היחס בין הזכות לחופש הביטוי ובין הגידול בביטויי שנאה על גבי רשתות חברתיות. החוקרות מציעות מודל ניהול תוכן עבור רשתות חברתיות, אשר נועד לגשר על הפער בין הזכות לחופש הביטוי ובין ההשלכות השליליות של ביטויי שנאה המופצים על גבי אותן רשתות. המודל המוצע מבוסס על קביעת קריטריונים והנחיות שלפיהן ייקבע – האם תוכן מסוים הוא ביטוי שנאה, וכיצד יש לנהוג ביחס לאותו תוכן.

הקריטריונים שבמודל מניחים סקאלה רחבה המאפשרת גמישות ושיקול דעת בהכרעה האם תוכן מסוים עולה כדי ביטוי שנאה וכן, באשר לאופן הפעולה הנדרש לגבי אותו תוכן (למשל, האם להסיר את תוכן או להשאירו). על פי המודל, קיים יחס ישיר בין מידת ההסכמה לכך, שתוכן מסוים הוא ביטוי שנאה, ובין מידת ההתערבות הנדרשת ביחס לאותו תוכן. כאמור, החוקרות מציעות מספר קריטריונים, שעל פיהם יש לבחון האם תוכן מסוים ייחשב כביטוי שנאה: הביטוי מכוון כלפי קבוצה או אינדיבידואל המשויד לקבוצה מסוימת ועל יסוד השתייכותו לקבוצה מסוימת; הביטוי מבטא שנאה; הביטוי עלול לגרום לנזק; כוונת אומר הביטוי לגרום לנזק.

בהתייחס לקריטריון הבוחן – האם התוכן מכוון כלפי קבוצה או לאינדיבידואל על יסוד השתייכותו לקבוצה מסוימת, החוקרות מציגות הפרדה בין שלוש קטגוריות של השתייכות קבוצתית: השתייכות אתנית, גזעית, דתית; השתייכות לפי מוגבלות פיזית, מגדר, מוצא, מין; השתייכות לפי השקפות פוליטיות או מקצועיות. על בסיס קטגוריות אלה תיקבע מידת ההתערבות. תוכן אשר מכוון כלפי השתייכות אתנית, גזעית, דתית מצדיק התערבות גדולה יותר.

באשר לקריטריון הבוחן – האם התוכן מבטא שנאה, יש להבחין בין רשימה סגורה של ביטויים, אמירות, מונחים וסמלים אשר משקפים שנאה ולפיכך, השימוש בהם אינו לגיטימי, ובין ביטויים אשר נבחנים לפי הקשרם. שימוש במונחים שאינם לגיטימיים מצריך התערבות גדולה וברורה, ובכלל זה התערבות של הסרת תוכן. לעומת זאת, התייחסות לביטוי אשר לפי הקשרו נבחן כסאטירה מאפשרת גמישות ושיקול דעת רחב יותר המאפשרת חופש ביטוי רחב יותר.

קריטריון נוסף בוחן את הנזק שעלול להיגרם בשל התוכן המפורסם. קריטריון זה מתייחס לאפשרות, שעלול להיגרם נזק מעבר לעצם הביטוי עצמו. בחינת הביטוי והקשרו נבחנים על יסוד האיזון שבין חופש הביטוי אל מול הנזק שעלול להיגרם. נזק פיזי שעלול להתרחש יוביל למידה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

גדולה יותר של התערבות. אך גם נזק שאינו ישיר (כגון עוינות ודמוניזציה וכן פעילות נגד קבוצות מסוימות) יכול להוביל להתערבות, ובכלל זה התערבות של הסרת תוכן.

קריטריון אחר אשר יש לבחון הוא **כוונת הדובר** בעצם פרסום התוכן (היינו האם הייתה כוונה לגרום לנזק בעצם פרסום התוכן). בהקשר זה מציינות החוקרות, כי יש להבחין בין כוונה מפורשת ובין כוונה מרומזת. ולצד אלה, ייתכן שבמקרים שבהם יתר הקריטריונים מתקיימים בצורה מובהקת, אין צורך לבחון התקיימותו של קריטריון זה כדי להצדיק התערבות ברורה.

יישום הקריטריונים במקרה של תובע

התכנים שפרסם התובע מכוונים כלפי קבוצות וכלפי אינדיבידואלים, על פי שיוכם לאותן קבוצות. התייחסותו של התובע לאותן קבוצות נעשית בהתבסס על מאפיינים מוגנים כגון גזע, מוצא אתני, מוצא לאומי, שיוך דתי, נטייה מינית, מין, זהות מגדרית, ונכויות או מחלות קשות. התובע מתייחס לקבוצות עדתיות כגון מזרחים, מרוקאים, תימנים, טוניסאים ומכנה את אותן קבוצות – "בבוניס"; "שימפנזים"; בעלי "צבע בעייתי" "שהאשכנזים הוציאו מהמערות", התובע מתייחס לקבוצות על רקע שיוך דתי (דוסים וחרדים) ומכנה את אותן קבוצות "זונות", ואף מציין לגבי חברי אותה קבוצה כי הם "מטרידים מינית". באשר לקבוצות אשר מוצאן מאפריקה, הוא מכנה את חברי קבוצה זו "כוש-נים" וטוען, כי חברי קבוצה זו חולים "בעגבת וכינים" וסבור, כי "לא הייתי רוצה כינים בשיער מוש כמו שלי, אפילו אם האלטרנטיבה היא שכמה כוש-נים ימותו מרעב ביבשת השחורה". לגבי קבוצות של אוטיסטים עם צרכים מיוחדים הוא סבור, שמקומם "בבית קברות". את העיר קרית מלאכי כינה: "בירת האדולף של ישראל, שקיבצה אליה נרקומנים, אלכוהוליסטים, חבד"ניקים ועבריני מין" וכן בכינוי "מזבלה אנושית". את אנשי העיר קרית מלאכי מהעדה האתיופית כינה: "כו-שים טובים עם סבתא יהודיה... והם מבזבזים את הכסף על וודקה ונערות ליווי – כמנהג אבותיהם מימים ימימה".

הפוסטים שפרסם התובע מכילים תכנים המבטאים שנאה וזלזול בכבודם של אנשים ושל קבוצות על בסיס מאפיינים עדתיים ועל בסיס מוגבלות פיזית. כך למשל, באחד מהפוסטים שפרסם התובע, התייחס התובע לעדה הטוניסאית בכללותה וכינה אותה "קהילה מיותרת" (נספח 5 לתצהיר מטעם הנתבעת, בעמ' 211). בפוסט אחר שפרסם התובע ביקש להציג "מיזם עסקי אביבי חדש שלי: אפליקציה שעוזרת להיפטר מילדים לא נחוצים עם צרכים מיוחדים – בדגש על אוטיסטים, תסמונת דאון ומצביעי ליכוד" (נספח 5 לתצהיר מטעם הנתבעת, בעמ' 217). דוגמה אחרת אפשר למצוא בפוסט שפרסם התובע בו הוא מגיב לפוסט שפרסם משתמש אחר שבו אותו משתמש מעביר ביקורת על מקום ההעסקה שלו. לאותו משתמש אין קשר לתובע. אף על פי כן, התובע מגיב לפוסט תוך שהוא משייך את אותו משתמש לקבוצה על בסיס מאפיינים עדתיים ומעליב באופן אישי את סבתו שנפטרה מסרטן: "כלקוח מרוצה של 'פוט לוקר' אני דוחה בשאט נפש את הביקורת של הזבן המרוקאי עומרי פרץ על מנהלת הסניף המצטיינת ולנטינה. אמנם ולנטינה איננה בעלת דרכון בורדו יוקרתי... כמובן תנחומי לעומרי על מות הסבתא – אבל אם היא הייתה סיעודית רוב חייה (כפי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

שהוא עצמו מודה) ההפסד קטן. כנראה הרבה ירושה לא נשארה – אבל זו לא אשמתה של ולנטינה או של רשת 'פוט לוקר' שהמרוקאים הם אפסים פיננסיים שלא מגיעים לשכר מינימום. אני מקווה שהתפוח נפל רחוק מהעץ, ועומרי לא יהיה דומה לסבתא הלוזרית שלו זיכרונה לברכה." (נספח 5 לתצהיר מטעם הנתבעת, בעמ' 259).

בין התכנים ניתן למצוא מונחים אשר מקובל להניח כי השימוש בהם אינו לגיטימי. ולכל הפחות, ניכר שהתובע ידע (עת פרסם את התכנים) כי השימוש בהם בפייסבוק, אינו לגיטימי. כך למשל, הפוסטים של התובע מכילים שימוש במילים "כו-שים, כו-שונים, יהו-דונים". התובע כתב את המונחים האלה באופן אשר נועד לעקוף את מגבלות פייסבוק:

"ש. עכשיו, תגייד לי בבקשה למה הפרדת את המילה 'כוש' במקף באמצע אחרי ההברה 'כו' ולפני הסיומת 'ש'?"

ת. בבקשה, אין בעיה. בתקופה מסוימת, אני לא זוכר כרגע אם זה היה בדיוק באותו זמן שהדבר הזה פורסם או לפני כן, עלתה טענה בתקשורת, אם אני לא טועה, גם העד, רן ברזיק אפילו כתב על זה במאמר ב'הארץ', שפייסבוק חוסמים פוסטים, מוחקים בגלל המילה 'כוש', מילה שאגב אין בה שום פסול, מילה לגיטימית בשפה העברית. רק שפשוט תבינו כמה המילה הזו לגיטימית, הטרבוש של אותלו נקרא אותלו הכוש, אני לא יודע, אתה יכול לראות בספריה, ככה זה כתוב שם 'אותלו הכוש'...

...

ת. אז אני אומר לך שהפרדתי בגלל שהיה אז, טענה שפייסבוק חוסמים פוסטים בגלל המילה 'כוש'. אני לא יודע אם הטענה הזו נכונה או לא נכונה...

ש. ... אני אומר לך מר חצרוני, שאתה ידעת לשיטתך, או חשבת שפייסבוק אוסרת על השימוש במילה 'כוש' ובעצם לפי מה שאתה אומר לנו פה, בחרת במודע, להפר את הכללים של פייסבוק ולהשתמש במילה הזאת, בין אם אתה מסכים לכללים ובין אם לא, כדי לעקוף אותם, כדי שלא יחסמו אותך, נכון?

ת. זה סאטירה על פייסבוק, זה לעג לפייסבוק. ואתה גם יכול לראות את זה בשורה של מאמרים שאני פרסמתי. אני אכן, אידיאולוגית מתנגד למדיניות שלכם. אני לא מסתיר את זה ולו לרגע, זה מופיע בכתב התביעה שלי. וה'כו-ש' זה חלק מהסאטירה עליכם." (עמ' 74 לפרוטוקול מיום 22.1.2020, הדגשה הוספה).

נראה, שהתייחסותו של התובע לכינוי 'כוש' בתכנים שפרסם אינם נוגעים ל"טרבוש של אותלו", אלא לקונוטציה שלילית המכוונת כלפי אנשים יוצאי מדינות אפריקה כגון אתיופים ואריתראים. על פי כללי הקהילה, פייסבוק בוחנת את התכנים המועלים על ידי המשתמשים לפי הקשרם. כך ייתכן, שביטויים שעלולים לכאורה להיחשב כמפריים, לאחר בחינת הקשרם יוחלט, כי לא מדובר בתוכן מפר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

בהתאם לכך, כללי הקהילה של פייסבוק מציינים במפורש, שעל מנת שניתן יהיה להבין את ההקשר של פוסט מסוים, על המשתמשים להבהיר את הכוונה מאחורי התוכן:

"לפעמים אנשים משתפים תוכן המכיל דברי שיטנה של מישהו אחר כדי לעורר מודעות או כדי ליידע אחרים. בדומה, בחלק מהמקרים, נעשה שימוש במלים או במונחים שבאופן אחר היו מפריס את הכללים שלנו, בדרך של התייחסות עצמית או של העצמה. במקרה כזה, אנחנו מאפשרים את התוכן, אך מצפים מאנשים להבהיר את כוונתם, כדי שנוכל להבין טוב יותר מדוע הם שיתפו אותו. כאשר הכוונה אינה ברורה, אנחנו עלולים להסיר את התוכן. אנחנו מאפשרים הומור והבעת פרשנות חברתית בנושאים אלה. בנוסף, אנחנו מאמינים שאנשים פועלים באחריות רבה כשהם משתפים פרשנות כזו כאשר הם משתמשים בזהות האמיתית שלהם." (פסקה 12 לכללי הקהילה, נספח 2 לתצהיר מטעם הנתבעת).

התובע טוען, כי יש לראות בתכנו – סאטירה. לטענתו, הוא מציג עצמו בפייסבוק כמו גם במרחבים אחרים, כדמות סאטירית, הומוריסטית והוא מפעיל את חשבון הפייסבוק שלו כדף סאטירי. המומחה מטעמו, מר דרור נובלמן (להלן – מר נובלמן), כותב בחוות דעתו: "הפרשנות שבוצעה לפרסומים של התובע נובעת מחוסר הבנה של התרבות הישראלית והשפה העברית וקוראת את הטקסטים פשוטם כמשמעם. כלומר – היא מפרשת דברים כפשוטם מבלי להבחין ברקמה האלגורית-אירונית-פארודית-סאטירית... **הנישולן של פייסבוק** בהבנת הטקסטים של חצרוני וייחוס משמעות שגויה לכתביו נובעת גם מכך ש'כללי הקהילה' שלהם... מתייחסים לכל פוסט כאילו היה טקסט לא בדיוני - תוך התעלמות מטשטוש הגבולות שתיארתי לעיל וגם מהעובדה שיותר ויותר יוצרים גם בישראל מפרסמים בשנים האחרונות טקסטים בדיוניים לגמרי בפייסבוק. על רקע זה, קשה מאוד לקבוע אם פוסטים מורכבים מבחינה טקסטואלית מהווים דברי שיטנה – אפילו לפי כללי פייסבוק שבפני עצמם מחמיצים את המורכבות הרב רובדית של הטקסטים של הרשת החברתית."

לא שוכנעתי מחוות דעתו של מר נובלמן, כי פייסבוק נכשלה בהבנת ההקשר של התכנים שהועלו על ידי התובע. מר נובלמן ציין בעדותו, שקריאתו את הפוסטים שפרסם התובע בחשבון הפייסבוק שלו נעשית כמומחה בעל ניסיון. וכי התכנים אותם פרסם התובע, הם למעשה עבודת סאטירה מורכבת:

"ת. יש כמובן מה שנקרא קבוצות שנאה ואנשים שמתייחסים לזה ברצינות, שמתכוונים לדברים. הדמות, הפיגורה של אמיר חצרוני היא מה שנקרא, 180 מעלות הפוך. הוא מנכס לעצמו, עושה reclaiming לכל הביטויים הקיצוניים, הפרובוקטיביים והכל חלק מאותו מכלול של הדמות, של הפרסונה שנקראת פרופסור אמיר חצרוני. אני פשוט מכיר את זה משנים, שנים ארוכות של עבודה בסטירה, אני יודע מה זה כשאנשים מבינים ולא מבינים, ומה זה להלך על הקו הדק הזה של סאטירה. שסאטירה, הרבה פעמים, יש כל מיני סוגים של סאטירה. יש סאטירה שהיא יותר מורכבת."

...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

ת. חצרוני הוא לא הגזען. הוא לא הבעיה. הוא הילד שצועק ' המלך הוא עירום'. ... הוא זה שמכוון את האצבע. הוא זה שמראה גזענות. כלומר הוא עושה את זה בדרך היתולית, הומוריסטית ולפעמים גם פרובוקטיבית אבל הדברים האלה הם מה שנקראים running gags, הם מוטיבים חוזרים. הקוראים של חצרוני, העוקבים של חצרוני, הקהל של חצרוני, הוא מכיר את הדבר. חצרוני לא מעודד גזענות. חצרוני בהיותו כלי העברה, הוא כזה ספוג, דמות, מה שנקרא נלעגת, בפיגורה, הופכת את הגזענות בעצמה לנלעגת. אם זה האדם, אם זאת הפיגורה שאומרת דברים כאלה, אז אנחנו מבינים שצריכים לצחוק על הדברים האלה, שהדברים האלה הם מבוטלים. זה המורכבות של הסאטירה של אמיר חצרוני. הוא לאיזה ניאונאצי, הוא לא איזה קו קלוקס קלאן שיושב ושופך hate speech יומם ולילה. יש פה עבודה אומנותית, יש פה עבודה סאטירית. יש פה עבודה היתולית. היא לא קיימת רק במרחב הזה, היא קיימת בכל שלל המרחבים שלו, בהופעה בתקשורת, בהצגות, ב-standup...

...

הדמות, הפיגורה של אמיר חצרוני היא, יש בה משהו שהוא, איך הייתי אומר את זה? כל מיני disruptive לקונצנזוס, לקיבוציות הדביקה הזאת, למבצעים ההרואיים, לשבת האחים גם יחד, לקיבוץ הגלויות. שמה זה עומד, באזורים האלה. בעצם להתייחס לדברים כפשוטם, כשם, לקחת מילה פה או אפילו יותר ממילה, את המשפטים, זה פשוט מה שנקרא, לא להבין את הקטע. ויש פה קטע להבין. ואני מרגיש שבהקשר הזה פייסבוק לא מבינה את הקטע. לא רק, יש עוד הרבה אנשים שלא מבינים את הקטע. יש בסאטירה שלו, משהו חמקמק, נכון? משהו שעולה על העצבים. משהו שלפעמים פרובוקטיבי. אתה יודע, יכולים להוציא אותך מהכלים. זה מה שנקרא סאטירה טובה, זה מה שנקרא עבודה טובה, כשסאטיריקן עושה עבודה טובה. העבודה של חצרוני היא מורכבת כי הוא עצמו הדמות הסאטירית, הוא עצמו מגלם איזושהי... פרופסור חצי גזען, חצי זה. אבל אין בזה, זה לא אינה אמת, זו דמות, זו פיגורה. והדברים שלו, כל הדברים שהוא כותב, גם הפוסטים, הם חלק מגוף עבודה, חלק מקונטקסט מסוים." (עמ' 54-56, 59-60 לפרוטוקול מיום 7.7.2020, הדגשות הוספו).

החלטת פייסבוק לחסום את החשבון לא נעשתה בחלל ריק או כתוצאה אוטומטית של אלגוריתם, שסרק את תוכן הפוסטים שפרסם התובע. פייסבוק קיבלה דיווחים ממשתמשים שקראו את התכנים וסברו, שמדובר בתוכן פוגע ושאינו לגיטימי. משתמשי פייסבוק הם אלה שאמורים, כלשון מר נובלמן "להבין את הקטע". אותם משתמשים, שדיווחו על התכנים, אינם בעלי אותו ניסיון שיש למר נובלמן ואינם מבינים את עבודתו "המורכבת" של התובע. היעדר הבנה זה בקרב המשתמשים אינו יכולה להיחשב כ"כישלון של פייסבוק", אשר צריכה לבחון, בין היתר, את הנזק שעלול להיגרם ושכבר נגרם ובכלל זה, הפגיעה שחשו אותם משתמשים בשל אותם תכנים.

בחשבון הפייסבוק של התובע מצוין, שחלק מהתכנים המפורסמים בחשבון הם תכנים סאטיריים. אלא שזה נעשה בצורה כללית ולא ניתן לדעת, אלו מבין התכנים הם סאטירה. התובע אינו מצייג בהבהרה נפרדת לכל פוסט שהוא מפרסם, אם מדובר בסאטירה אם לאו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

בהקשר זה ציין מר נובלמן, כי התייחסות לכל פוסט בפני עצמו מבלי להבין את ההקשר על דמותו של חצרוני אכן עלולה להתפרש כפוגענית:

"אני רוצה, תראה, אני חושב שאם נעבור כל פוסט ופוסט של אמיר חצרוני שנחסם ונעשה לו פרשנות רש"י נטולת הקשר, אז אנחנו יכולים באמת לצבוע דברים בצבעים מאוד מסוימים, לשיטתך." (עמ' 64 לפרוטוקול מיום 7.7.2020).

התכנים שמפרסם התובע הם בעלי פוטנציאל לחשיפה רחבה, לא רק לקהל היעד של התובע. מאחר שחשבון הפייסבוק של התובע ובכלל זה התכנים המפורסמים בו – פומביים, הרי שמנגנון שיתוף הפוסטים של פייסבוק מאפשר הפצה של התכנים גם למשתמשים שאינם "חברים" של התובע בפייסבוק ואינם עוקבים אחר חשבונו, שאינם מעוניינים לראות את אותם תכנים וייתכן שכלל אינם מכירים את התובע. אותם משתמשים אינם נחשפים או מודעים בהכרח לכלל עבודתו של התובע, ויכול שיהיו חשופים אך לאותו פוסט שמכיל תכנים הכוללים ביטויי שנאה. לא מן הנמנע, שאותם משתמשי פייסבוק אינם עושים את אותו הקשר רחב שמבצע מר נובלמן.

זאת ועוד, התובע מעיד על עצמו בחשבון הפייסבוק שלו כמי שמבטא דעות גזעניות:

"אני רוצה לשתף אתכם בדילמה מחיי הפרטיים. קיבלתי הצעה להשתתף בתוכנית הדוקו-ריאליטי 'בואו לבשל איתי- עונת זוגות VIP'. זוהי תוכנית הדגל של תאגיד השידור הציבורי והזדמנות פז בשבילי לשפוך את משנתי הגזענית, האנטי ציונית והמיזוגנית על מרוקאים שצריכים לחזור למרוקו, 'פליטים' אריתראים שצריכים לתבוע בים, תימנים 'חטופים' שצריכים להגיד תודה שמישהו הסכים לגדל אותם מחוץ לכלוב, פמיניסטיות שצריכות לשים מלתעות על הפה, וילדים עם דפקטים שמקומם בפנימייה של חיל חימוש. אני גם אקבל שני אחוז רייטינג וגם כמה ג'ובות. הבעיה היא שצריך בת זוג, כי זו עונת זוגות. כידוע, אני ושירין נפרדנו סופית אחרי מערכת יחסים סוערת שבמהלכה קיבלתי גם מכות כואבות וגם כמה מציצות נחמדות. האם שווה לחזור בשביל התוכנית? אם לא – איפה אני מוצא מהנדסת טכניון שגם יודעת לבשל וגם תגייד שאני צודק או לפחות תשתוק בזמן שאני מדבר? בתמונה תוכלו לראות אותי עם הקינוח איתו אני מתכוון לנצח בתוכנית – דומדמניות אדומות טריות שלא גדלות בישראל. מתנה שקיבלתי מתומכי BDS גרמניים כהוקרה על תרומתי לחרם על ישראל." (נספח 5 לתצהיר מטעם הנתבעת, בעמ' 255, הדגשות הוספו).

בהקשר זה יצוין, כי המומחה מטעם התובע ציין, כי אכן ישנם תכנים שאותם מעלה התובע ובכלל זה תכנים אשר נוגעים למערכות היחסים הרומנטיות שלו שאינם סאיטיריים אלא אמת (עמ' 51 לפרוטוקול מיום 7.7.2020).

מכאן, שיש קושי לעמוד על ההבחנה שבין תכנים שהם סאיטיריים לכאורה ותכנים שאינם סאיטיריים, שמפרסם התובע.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

בפוסט אחר שפרסם התובע ציין, כי הוא "נשאל בלי סוף מדוע אני אוהד את הצד הפלסטינאי". בתשובה לכך כתב באותו פוסט:

"כל מי שמכיר אותי יודע שאני אגואיסט שלא מרחם אפילו על ג'וקים שסובלים מהכיבוש הרבה יותר מהפלסטינאים. יש לי מעט מאוד סימפטיה לבני אדם שאוכלים פרגיות, ואני בכלל לא מבדיל בין פלסטינאים למזרחים. כולם בשבילי ערבים עם טעם רע, שמשריצים יותר מדי ואוהבים את שריף ילד הפלא הדרוזי שבאירופה הקלאסית היו מזמן כורתים לו את מיתרי הקול שלא יצרח ויפריע את שלום הציבור... כי אני באמת לא אוהב ערבים – אני רק שונא מאוד ישראלים." (נספח 5 לתצהיר מטעם הנתבעת, בעמ' 264, הדגשות הוספו).

אחד הפוסטים שפייסבוק מחקה מחשבונו של התובע, ואשר לגביהם טוען התובע, כי מדובר בסאטירה הוא הפוסט שלהלן:

"דמיינו לעצמכם מדינה לבנה, שקטה ונקייה. בלי כושו-נים ובלי גנבים. בלי יותר מדי שרצים ובלי נשים עם בטן גדולה וחולצת בטן קטנה בולעות מופלטות עם שומן טראנס. אולי אפילו בלי ערבים. רק אשכנזים שמדברים גרמנית בלי מבטא. מדינה צחורה כשלג כמו גלויה מהאלפים הבוואריים. זה היה לנו בידיים. ישראל היתה יכולה להיות גלויה סקנדינבית – אם לא היינו מחוקקים את חוק השבות המזעזע ומוציאים בכוח את יהודי מרוקו מהמערות, איפה שחיו דורות על גבי דורות באושר ובעושר עם שירותי בול פגיעה, ודוחפים אותם נגד רצונם לדירת עמידר עם ניאגרה לא סמויה." (נ/12, הדגשות הוספו).

לצד הטענה, שהתכנים המופיעים בפוסט זה הם סאטירה, התובע מציין בצורה מפורשת בתצהיר מטעמו, כי הוא מתנגד לחוק השבות (פסקה 1.1 לתצהיר מטעם התובע). השוואה זו בין הפוסט שלגביו טוען התובע שהוא סאטירה ובין תצהירו של התובע מובילה למסקנה, כי אף אם חלק מהתכנים שמפרסם התובע נאמרים בצורה צינית, הרי שערבוב התכנים מחייו הפרטיים האמיתיים, לצד הרצון שיתייחסו אליו ברצינות כאיש אקדמיה המבקש להביע את דעותיו כפי שהרחיב לתאר בכתב התביעה, מקשה על האפשרות להבחין מה מהתכנים שמפרסם התובע הם תכנים סאטיריים לכאורה. קושי כאמור מתחזק עוד יותר על רקע טענותיו של התובע, כפי שהועלו בתצהיר מטעמו, שלפיהן, הוא מבקש להציג עמדות שנויות במחלוקת ולהפיץ את משנתו האידיאולוגית ברשת החברתית:

"מאז אמצע העשור הקודם, ועד לסגירת חשבון הפייסבוק שלי, פרסמתי בצורה קבועה טורי דעה בכלי התקשורת, באתר YNET, NRG, מעריב, מידה, הארץ, ועוד. לצד מאמרים על מדיה כתבתית לא אחת בנושאים כלליים ופוליטיים והבעתי עמדות שנויות במחלוקת כגון עידוד גירושין בין הורים לילדיהם, תמיכה בירידה מהארץ, ומאמרים בשבח יחסים פתוחים (פוליאמוריה)... מטרתי ברשת החברתית הייתה ברורה: אני ידעתי לזהות את ההשפעה הניכרת שתקום באמצעות הרשת, וביקשתי לפרסם שם את הגיגי, להכיר אנשים בעלי תחומי עניין נוספים, ולהשפיע על שיח היום הציבורי. אני הערכתתי מבעוד מועד שאושיות רשת כמוני שיקדימו להצטרף ויאספו עוקבים רבים יוכלו להשתמש במעמדם על מנת להשיג הון כלכלי, פוליטי וחברתי, כפי שעשיתי. לצורך כך, הסכמתי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

לסעיפים דרקוניים בתנאי השירות של הנתבעת, אשר כללו את זכותה להשתמש בהגיגי ללא תמורה לתקופת ההסכם. עוד סיפקתי, לתקופת ההסכם, את הזכות והרשות להפיץ את הגיגי, שהם יצירות המוגנות בזכויות יוצרים, ולהשתמש בשמו, דמותו וכינויו לצרכי עשיית ריווח, וזאת מתוך הבנה כי מערכת יחסים ארוכת טווח כזו תועיל לשני הצדדים. וכיצד תועיל מערכת היחסים? אני הנחתי כי יצירת פנתיאון המכיל את כלל יצירותי, הגיגי וכן המאפשרת לי גישה בלתי אמצעית לקהל רב הן כאלו שמציגים יחסי שותפות, גם אם לא נתכוננה שותפות רשמית: הנתבעת תרוויח מפרסומי על ידי מכירת פרסומות, ומנגד תיתן לי במה להציג את עמדותי. זו הייתה מערכת היחסים המקזזת בין הצדדים; הרווח שהצמיחה הנתבעת מהצגת פרסומות לצד פרסומי היה משמעותי לאור הפרסומים הרבים בתקשורת על פוסטים שלי עם קישורים לנתבעת, ומנגד אני קיבלתי את האפשרות לפרסם דעות חוקיות, אך שאינן מקובלות.

...

החסימות וההסרות התדירות של פרסומי נבעו ככל הנראה עקב אלפי הקריאות ברשת להחרים אותי עקב דעותי.

...

אני האמנתי כי מפגשים בלתי אמצעיים עם תומכי ימין מתלהמים נטולי השכלה מהפריפריה יוכלו לשכנע את האנשים הללו כי מקומם לא בישראל, ואז מטרותי הפוליטיות להפוך את ישראל למדינה בסגנון אירופאי נטולת ציונות ויהדות יוכלו להתגשם. גם אם אני נאיבי, ברור כי זו מטרה לגיטימית ואין שום הצדקה לחסום אותי." (סעיפים 2, 4, 9 לתצהיר התובע, הדגשות הוספו).

התובע, אינו יכול לטעון מצד אחד, שדבריו סאטיריים ומצד שני לטעון, שהוא מבקש להציג עמדות אידיאולוגיות – וכל זאת באופן אשר יעמוד בקנה אחד עם מדיניותה של פייסבוק.

התכנים שפרסם התובע עלולים לגרום לנזק. והתובע אף היה מודע להיתכנות זו. התובע היה מודע לעובדה, שפרסומי אינם מקובלים על ציבורים מסוימים וכי אלו פנו בבקשה להסיר תכנים אלה, בין היתר בטענה, שמדובר בתכנים פוגעניים (פסקה 6 לכתב התביעה).

חרף ידיעתו, כי התכנים שפרסם פוגעים בציבורים שלמים, התובע לא פעל בשום שלב להבהיר, כי כוונותיו כלפי אותם ציבורים היא אחרת. התובע המשיך "באותו קו" וכינה את אותם משתמשים שפנו לפייסבוק בבקשה להסיר את התכנים:

"מלשנים יהו-דו-נים - חלקם כאלה שהיטלר לא הגיע אליהם כי הם גרו באפריקה והוא עבד באירופה וחלקם כאלה שהוא פשוט פיספס, כי גם מכונה גרמנית משוכללת מפספסת פה ושם. בסרטון שצונזר אני משרטט את חזוני לישראל לבנה כמו שלג – ללא כו-שו-נים, ללא צ'ח-צ'חים, ובכלל בלי אנשים שלא עברו בהצלחה ריסוס יעיל נגד גזת...". (נספח 5 לתצהיר מטעם הנתבעת, בעמ' 144).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

ובפוסט אחר :

"לצערי המסר המפויס שיצא מהלב שלי והיה צריך להיכנס לנשמה שלכם, לא התקבל בעין יפה. כמה מאותם מזרחים, שעשו דרך יפה ולמדו איך לקרוא ולכתוב עם שגיאות כתיב מעטות יחסית, הלשינו עלי והפוסטים נמחקו על ידי הנהלת פייסבוק. ייתכן שאמי עליה השלום שנהגה לומר: 'כואב הלב שהבאנו את הפרענקים הבכיינים במקום לתת לערבו-שים לעשות מהם קבבונים טעימים עם רוטב טריפוליטאי', צדקה". (נספח 5 לתצהיר מטעם הנתבעת, בעמ' 225).

התובע טוען, כי יש להוכיח הסתה לאלימות. אין לקבל טענה זו. מדיניות פייסבוק והלשון הברורה של הגדרת "דברי שטנה" בכללי הקהילה, איננה דורשת הסתה לאלימות.

יישום הקריטריונים המוצעים במחקרן של מדזיני ושוורץ אלטשולר לצד ההגדרות הקבועות בכללי הקהילה של פייסבוק מעלה, שהתכנים שפרסם התובע בחשבון הפייסבוק שלו עולים כדי "דברי שטנה", האסורים לפי ה-SSR של פייסבוק.

ההפרות החוזיות שביצע התובע

לטענת פייסבוק, היא קיבלה כ-1,250 דיווחי משתמשים מקוונים כנגד פרסומי התובע מ-850 משתמשים שונים. פייסבוק הסירה תכנים שפרסם התובע ובעקבות ההסרה, התובע קיבל אחת מההודעות הבאות :

"A post you made contains content that violates our Terms of Use. This message serves as a warning. Additional violations will result in the termination of your account. Please read our Terms carefully and refrain from posting abusive material in the future. Thanks in advance for your understanding and cooperation."

או :

"This post goes against our Community Standards. Only you can see this post because it goes against our standards on hate speech."

התובע אישר בעדותו, שקיבל מפייסבוק הודעות בדבר הסרת התכנים המפרים את מדיניות פייסבוק לרבות הודעה לפיה הפרות נוספות יגרמו להשבתת חשבונו של התובע. זאת עוד לפני שחשבונו נחסם :

"ש. אז בוא נחזור, קודם כל אתה מאשר אבל שבכל התאריכים שב-5.2 (סעיף 5.2 לתצהיר התובע - ר.כ.), אתה קיבלת הודעה על כך שהוסרו תכנים.

ת. כן.

...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

ש. אוקי. כשאני אומר לך שמתוכן זה 41 הודעות שקיבלת במהלך 2018, שזה בסמוך לפני שהוסר חשבונך. אתה מאשר את זה? אתה מוזמן לספור.

ת. כן, אני רואה את זה.

...

ש. ... בסעיף 5.2 לתצהיר שלך, אתה מונה תאריכים שבהם הוסרו תכנים שלך ותאשר לי בבקשה שלכל הפחות, בכל התאריכים שנקבת בסעיף 5.2 לתצהירך, קיבלת הודעות מפייסבוק ולצורך העניין, באימייל, בדבר מחיקת פוסט שלא עמד בכללים.

ת. ...תכנים יכולים להיות פוסטים, יכולים להיות תגובות, יכול להיות כל מיני דברים, זה דבר אחד. דבר שני, לא נאמר באף אחת מההודעות האלה, מה הם התכנים שהוסרו ולא מה התאריך שלהם...

...

ש. קודם כל אתה מאשר אבל שבכל התאריכים שב- 5.2, אתה קיבלת הודעה על כך שהוסרו תכנים?

ת. כן.

ש. ובעצם, אני מראה לך שיש שם, אני ספרתי 57 הודעות שאתה מאשר שקיבלת. שמתוכן,

...

ת. ...כאשר הסירו חומרים שלי בתקופות מוקדמות יותר ב- 2016, אז באמת חלק מהמקרים אפשר היה לראות באיזה פוסט מדובר.... אני זוכר אבל למשל אתה יכול לראות שבצילום שאתה כל כך מאוהב בו, לגבי יפן, בסעיף 5.5, אפשר לראות למשל 'We Removed This Post Because it Does Not Follow Facebook Community Standards'. אבל זה קרה בשנת 2016. כל ההסרות המאוחרות יותר שעליהן נסוב רוב המשפט הזה, לא קיבלתי עליהן הודעה ספציפית." (עמ' 70-72 לפרוטוקול מיום 22.1.2020).

למרות ההודעות החוזרות ונשנות שנשלחו אליו, התובע המשיך לפרסם תכנים המפרים את מדיניות פייסבוק.

מבין התכנים שהועלו על ידי התובע והוסרו ניתן לראות, כי התובע ידע מדוע הוסר התוכן. כך כפי שניתן ללמוד מפוסט שפרסם התובע ובו הליון נגד פייסבוק על הסרת תוכן (סרטון) שפרסם:

"למי שתהו לאן נעלם הסרטון של נטלי כהן וקסברג מוצצת מזוזה – התשובה היא שמלשינים מההמגזר הדוסי-ציוני-מזרחי התלוננו לפייסבוק. פייסבוק נרתעה מהבבונים עם ציצית שברחו מהספארי, והוכיחו בפעם המי יודע כמה חשוב שבג"ץ השמאלני יעמיד את הכנופיה של צוקרברג במקום וילמד אותה שיעור בחופש ביטוי. אני גאה מאוד בסרטון של נטלי אותו ביימתי בכישרון רב. נטלי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

הגיעה לצילומים כשאינן לה מושג איך למצוץ. אני לימדתי אותה הכל. התוצאה היא יצירת מופת אומנותית בעלת ערך שימושי שמדגימה שימושים מגוונים במזוזה מהסוג שהיה תלוי בצריף הנערים באושוויץ. אני מתכוון לאותם תינוקות של בית רבן שנחנקו בתאי הגזים ונשרפו בקרמטוריום כשהם זועקים במבטא אשכנזי 'שמע ישראל', רק כי אבות-אבותיהם הטמבלים לא אמרו 'כן' לאינקוויזיציה. אכן יש גם טיפשים אשכנזים. הם מטומטמים כמעט כמו אחיהם הספרדים... (נספח 5 לתצהיר מטעם הנתבעת, בעמ' 237).

התובע מציין בתצהירו ומפרט בהרחבה מקרים שונים בהם קיבלה פייסבוק פניות שונות להסרת תכנים שפרסם התובע (פסקה 8 לתצהיר התובע). נוסף על כך, התובע הודה כי ידע, שייתכן שהפרופיל שלו ייחסם לצמיתות ואף יצר אתר אינטרנט שבו יוכל להפיץ את תכניו למקרה שחשבונו אכן ייחסם:

"ש. ... השאלה, אני שואל אותה שוב. אתה אמרת למזבלה (שם של אתר אינטרנט – ר.כ.), אני מבקש שתאשר את זה, תגידי 'כן'. שהסיבה העיקרית שבגינה התכוונת לפתוח את האתר, היא ואני מצטט 'הסיכון הכרוך בהישענות על פלטפורמה אחת לתיעוד התוכן ויצירת מצב שבו גם אם חלילה וחס, פייסבוק מחליטים לסגור לפרופסור חצרוני את הפרופיל, יהיה עותק של כל הפוסטים, באתר ייעודי'. האם נכון שזאת הייתה הסיבה העיקרית שעמדה ביסוד הכוונה לפתוח את האתר?"

ת. זו הייתה גם סיבה לפתיחת האתר וכאשר אתם לא חסמתם אותי, אני אמרתי ובכן, לא צריך יותר את האתר הזה. במשך תקופה ארוכה פרסמתי ואתם לא חסמתם אותי, למרות שתוכן הפרסומים שלי לא השתנה, הסגנון לא השתנה. אמרתי אוקי, פייסבוק הבינו, למדו משהו, תומכים בחופש ביטוי, איזה יופי, לא צריך אתר, לא צריך שחבר יעשה לי טובה ויעלה חומרים לאתר. מה יותר טוב מזה?" (עמ' 68 לפרוטוקול מיום 22.1.2020).

מהאמור עולה, כי התובע היה מודע לכך שתכניו עלולים להביא לחסימת חשבונו. לא ניתן להתעלם ממצבור התכנים שפרסם התובע אשר יש בהם תוכן שעלול לפגוע במשתמשי פייסבוק ואחרים ולגרום לנזק. לא מדובר במקרה חד פעמי, שלגביו ניתן לומר שפייסבוק פעלה באופן שרירותי כלפי התובע. מעדותו של התובע ברור, כי במשך תקופה ממושכת פייסבוק לא חסמה את חשבונו, חרף פניות רבות שקיבלה להסרת תכנים מפריס.

העובדה, שבמשך כל אותה תקופה, התובע הצליח לפרסם תכנים מפריס חרף תלונות שהתקבלו נגד תכניו, כי חשבונו הושהה והושב לפעולה וכן כי חלק מתכניו הוסרו אך חשבונו נשאר לפעול – עד אשר חשבונו נחסם, מעלה, שהנתבעת לא פעלה באופן שרירותי בהתנהלותה לגבי חשבונו של התובע.

בנסיבות האמורות, איני מוצא להידרש לשאלה – האם הפרות התובע מהוות הפרה יסודית. הודאותיו המפורשות של התובע, כי פרסם במודע ובמכוון פרסומים מפריס, מצביעות על הפרה מכוונת מצד התובע של מדיניות פייסבוק. התובע בחר להוסיף ולבצע את ההפרות באופן חוזר ונשנה, תוך ידיעה, כי הפרות אלה עלולות להביא לחסימת החשבון.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

מכאן, שחסימת החשבון על ידי פייסבוק לא הייתה שרירותית אלא תוצאה ידועה מראש בשל ריבוי הפרות מצד התובע, שנמנע מלהפסיק לפרסם תכנים פוגעניים והוסיף בצורה מכוונת להפר את מדיניות פייסבוק.

מהות התובענה

רבות טען התובע בדבר הצורך לבחון את הדברים על פי הקשרם. הטענה נכונה גם לגבי תובענה זו. חרף ניסיונות התובע להציג את התובענה כתובענה שעניינה נעוץ בחופש הביטוי הרי, שהלכה למעשה, לפנינו תובענה חוזית.

התובע מעלה את השאלה – האם פייסבוק רשאית לקבוע כללי חופש ביטוי משלה והגבלות שימוש בפלטפורמה שהיא מספקת אשר פוגעות (לשיטתו) בחופש הביטוי. ייתכן שיש מקום לבחון שאלה זו על רקע מעמדה של פייסבוק והיותה פלטפורמת רשת בעלת היקף של למעלה מ- 2 מיליארד משתמשים באופן שיש בו פוטנציאל לנווט את השיח החברתי והפוליטי. אולם, אף אם יש מקום לבחון את מעמדה ולהתייחס לשאלה כגון דא, הרי שפסק דין זה אינו האכסניה המתאימה לכך.

אף אם ניתן היה להתייחס אל התובע כדמות סאטירית לכאורה, שמבקשת להפנות אצבע מאשימה כלפי הגזענות בחברה הישראלית, הרי שפייסבוק אינה מחויבת לספק לו פלטפורמה לעשות כן, שעה שמדובר בתכנים אשר עלולים לפגוע במשתמשים אחרים. כאמור, עניינה של תובענה זו בסוגיה חוזית, כפי שהתובע עצמו העיד וטען בכתבי טענותיו. התובע עמד, לאורך כתבי טענותיו, על טיב החוזה, כפי שהוא ראה אותו. אלא, שהתובע עצמו הפר את החוזה עם פייסבוק, פעם אחר פעם, וכעת הוא נתלה בטענות שעניינן חופש הביטוי והיקפו.

בשולי פסק הדין יאמר, יתכן שנכון לבחון מדיניות של ניהול תוכן מאוזנת של רשתות חברתיות, מדיניות ניהול ושיתוף אשר תכלול כללים ברורים, הליכי אכיפה ומתן אפשרות ערעור על החלטות. אולם, במקרה זה, התובע לא השכיל להוכיח ולא הניח תשתית ראייתית בנוגע לכך, עת עיקר טענותיו מתמקדות בפגיעה בחופש הביטוי.

פייסבוק הוכיחה, שהתובע ידע את הטעמים לסגירת חשבונו והשהיתו מספר פעמים. פייסבוק הוכיחה, שניתנו לתובע מספר הזדמנויות לעמוד בתנאי השימוש ובכללים. מנגד, התובע לא השכיל להוכיח, שהליך האכיפה של פייסבוק בעניינו לא היה נאות או שנפל בו פגם שאינו עולה בקנה אחד עם הוראות החוזה שבין הצדדים.

יתר עילות התביעה (הפרת זכויות יוצרים, עוולה לפי חוק המחשבים, עוולה של עשיית עושר ולא במשפט) נדחות אף הן. התובע לא הניח תשתית ראייתית ומשפטית בנדון ולא הניח את היסוד להוכחת קיומן של עילות התביעה הנוספות. מעבר לאמור יובהר, שלא עלה בידי התובע להוכיח את הנזקים שנגרמו לו או את יתר טענותיו בדבר שימוש כזה או אחר שביצעה לשיטתו הנתבעת בתכניו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 38104-05-18 חצרוני נ' פייסבוק אירלנד

סוף דבר

לנוכח כל האמור, התובענה נדחית.

התובע ישלם לנתבעת הוצאות משפט בסך של 29,250 ש"ח, תוך 30 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ז טבת, תשפ"א, 11 ינואר, 2021, בהעדר הצדדים.

רחמים כהן
רחמים כהן, שופט